

Főzés és ételek

Energiahatékony főzés

A főzésre jut a háztartási energiafelhasználás nagyjából 7%-a, azaz a fűtés és melegvíz előállítás után az ételek elkészítésére költjük a legtöbbet¹. Néhány ötlettel csökkenthetjük a főzéshez köthető energiafogyasztást:

- ⇒ Ügyeljünk rá, hogy az edény mérete mindig illeszkedjen a főzőlap vagy gáزرózsza méretéhez.
- ⇒ A hővesztés elkerülése végett használjunk méretben egyező fedőt a fazekakon, lábosokon.
- ⇒ Ne a mikróval olvasszuk ki a mélyhűtött dolgokat – inkább vegyük ki a fagyasztott ételt előző este és hagyjuk magától felengedni.
- ⇒ Ha sütünk, ne nyitogassuk állandóan a sütőajtót.
- ⇒ Ha kisebb darabokra vágjuk a főznivalót, hamarabb kész lesz!
- ⇒ A maradékokat együk meg másnap vagy fagyasszuk le. A kukába kerülő étel jelentősen növeli a CO₂-kibocsátásunkat! Ha nem termelünk élelmiszer-hulladékot, átlagosan 25%-kal csökkentjük az étkezéshez kapcsolható karbon-lábnyomunkat.²
- ⇒ Meleg ételt ne rakjunk a hűtőbe, várjuk meg, amíg kihűl.
- ⇒ Ha tehetjük, a konyha mellett alakítsunk ki kamrát zöldségek, gyümölcsök, tartós élelmiszerek stb. tárolására. Így az élelmiszerek hűtésére fordított energiaköltségeket jelentősen csökkenthetjük és kisebb hűtő is elegendő lesz!

Ajánlott tennivaló

Tervezzük el előre, mit és mennyit eszünk a héten, így tudunk a leghatékonyabban takarékoskodni az energiával és az étellel is.

Jó tudni

Ha az edényeink alja kezd elfekedni a használatból, csökken a főzés hatékonysága – a hő egy részét elnyeli a lábos aljára rakódott koszréteg. Tartsuk tisztán az edényeinket!

Klímaparát ételek

Az Environmental Working Group (EWG) amerikai környezetvédelmi szervezet kutatása szerint az **élelmiszerek közül a bárány- és marhahúsnak, valamint a sajtoknak a legnagyobb a karbon-lábnyoma**, legalábbis a nagyüzemi élelmiszertermelésből származó termékek esetében. Már csak ezért is érdemes csökkenteni a húsfogyasztásunkat!

(A kutatás eredményét részletesen ld. a Tudatos Vásárló oldalon:

<http://www.tudatosvasarlo.hu/cikk/hus-es-sajt-legkevesbe-klimabarát>)

Valószínűleg akkor lennének a leginkább energiahatékony és klímabarát falatozók, ha minél több nyers ételt, pl. salátát ennénk, és nem vetnénk meg a vadon növény, azaz emberi munkát az előállításához nem igénylő, számtalan ízt és tápanyagot rejtő növényeket (a Rendezvények rovatban szereplő Öko háztartás tréningen ezekről a növényekről is sok mindent megtudhatunk).

Ajánlott tennivaló

- Ha lehetőségünk van rá, legjobb, ha helyi, szezonális és bio élelmiszereket vásárolunk. Ha valamilyen okból nem tudunk bio élelmiszereket beszerezni, akkor is törekedjünk arra, hogy helyi vagy legalább magyar ételt válasszunk!
- Mérjük fel, majd csökkentjük heti húsfogyasztásunkat, iktassunk be hetente húsmentes napokat.
- Csatlakozzunk bevásárló közösséghez vagy helyi élelmiszer hálózathoz.³

Jó tudni

Idénynövények február-március hónapban: birsalma, burgonya, cékla, fejes káposzta, fejes saláta, zöldség, karalábé, kelbimbó, korai hónapos retek, naspolya, pasztinák, retek, sárgarépa, spenót, téli alma, téli körte, vöröshagyma, zeller (Forrás: <http://www.tudatosvasarlo.hu>)

Néhány izgalmas recept a télvégi, tavasz eleji húsmentes napokra

Téli saláta mákkenyérrel, kerti és mezei zöldekkel: http://wholeliving.blog.hu/2012/01/13/teli_salata

Márciusban már elkészíthető a tavaszi zöldleves:

http://wholeliving.blog.hu/2010/04/18/tavaszi_zold_leves#more1931610

Téli tál: <http://veravegakonyhaja.blogspot.com/2009/02/teli-tal-nyakiq-benne-vagyunk-telben.html>

Aszaltszilvás céklasaláta: <http://www.mindmegette.hu/aszaltszilvas-ceklasalata.recept>

1 kg bárányhús előállítása 39,3 kg CO₂-dal egyenértékű üvegházhatást okozó gáz keletkezésével jár. 1kg marhahús esetében 27,1 kg CO₂ kerül a légkörbe, míg az 1kg sajt 13,5 kg CO₂-kibocsátással a harmadik.

Ha egy négyszemélyes család egy héten egy hús- és sajtmentes napot tart, olyan mintha négy hétig nem használta autót.

Téli saláta mákkenyérrel
Kép forrása: <http://wholelivingblog.hu>

¹ Király, Zs., Tóth, Zs. (szerk.) (2010) Lakcíme - Avagy hogyan nyerhet otthonunk az energiatakarékosítással? Energiaklub. Letölthető: <http://www.lakcimke.hu>

² Forrás: Berners-Lee, M. (2010) How bad are bananas? Profile Books

³ Antal, O., Vadovics, E. (2011) Klímabarát háztartások – Útmutató családoknak

Hasznos információk, kapcsolat, támogatók

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Boza-Kiss Benigna, Gáll Veronika, Tóth Kornélia
és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Információk az EnergiaKözösségek programról:
GreenDependent Intézet
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.energiakozossegek.eu
www.greendependent.org

Az EnergiaKözösségek program fővédnöke **dr. Fülöp Sándor** a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa.

Védnök **Dr. Gémesi György**, Gödöllő polgármestere, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke.

Programunkat a **Klimabarát Települések Szövetségének**, valamint az **Energiahatékony Önkormányzatok Szövetségének** ajánlásával valósítjuk meg.

Támogató önkormányzataink: **Budapest XIII. kerülete, Óbuda, Pécs és Siklós.**

Az EnergiaKözösségek program támogatója:

Ezen információs hírlevél tartalmáért a kizárólagos felelősség a szerzőket terheli, nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Sem az EACI, sem az Európai Bizottság nem felelős az abban foglalt információk bármilyen jellegű felhasználásáért.